

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

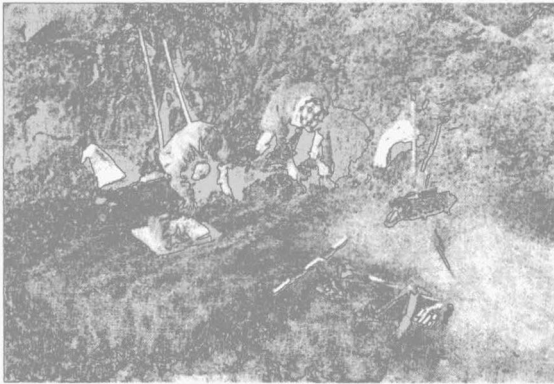
BRNO 2002

nalezeny tři pazourkové čepele, původně uložené pravděpodobně v nějakém váčku z organického materiálu. Na dně zásobnice, přibližně pod holenní kostí pravé nohy, byly postaveny dny vzhůru již zmíněné tři nálevkovité poháry. Téměř 1/5 objektu byla zničena výkopem, a nelze proto vyloučit, že pohřební výbavu tvořilo více nádob. Poháry datují pohřeb do nejstarší fáze moravské KNP (KNP IA).

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Prostějov (Kataster Čechůvky, Bez. Prostějov), „Kopaniny“. TBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 7. Prostějov, k. ú. Čechůvky, „Kopaniny“. Výzkum v okolí objektu s pohřbem KNP.

Prostějov, Kataster Čechůvky, „Kopaniny“. Grabung in der Umgebung des Objektes mit der Bestattung der TBK.

PROSTĚJOV (k. ú. Držovice, okr. Prostějov) „Loučky“. KKA, KZP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 9.-19. 3. 2001 proběhl záchranný archeologický výzkum na stavbě hypermarketu TESCO (viz kap. Neolit). Bylo zde doloženo též osídlení z mladšího a pozdního eneolitu – kultura kulovitých amfor a se zvoncovitými poháry. Polohou i strukturou osídlení je tato lokalita srovnatelná se sídlištěm zachyceným při výstavbě textilky japonské firmy TORAY (Šmíd 1999).

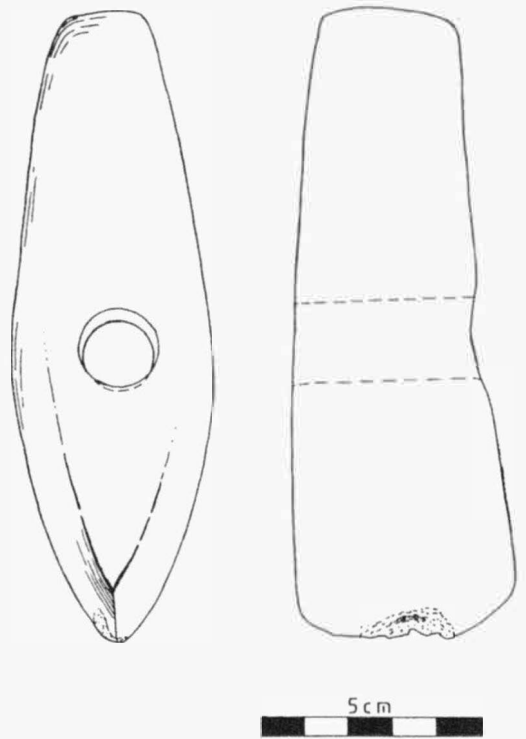
Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Literatura:

Šmíd, M. 1999: Nové poznatky o vývoji střední Moravy v období středního a mladého eneolitu. In: Otázky neolitu a eneolitu našich krajín. Nitra 1998.

Resumé:

Prostějov (Kataster Držovice, Bez. Prostějov), „Loučky“. Kugelamphoren, GBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 8. Přestavlký „Opalky“. Sekeromlat. Přestavlký „Opalky“. Streitaxt.

PŘESTAVLKY (okr. Přešov)

„Opalky“. KŠK. Ojedinelý nález. Povrchový sběr.

V souvislosti s novým zpracováním prehistorického osídlení katastru obce Přestavlký předal v prosinci r. 2001 archeologickému pracovišti Muzea Komenského v Přešově p. František Čajan z Přešova k zdokumentování svou kolekci nálezů z povrchových sběrů, mezi nimiž byl též celistvě zachovaný exemplář sekeromlatu slezského typu, objevený nálezcem v polovině 90. let 20. stol. v trati „Opalky“, která je z literatury proslulá především jako paleolitická lokalita (aurignacien, viz kap. Paleolit).

Zmíněný sekeromlat byl nalezen v nejvyšším místě trati, téměř na hranici Přestavlkého lesa, v okolí bodu vymezeného na ZM ČR 1:10000 25-13-23 souřadnicemi 130 mm od Z s.č. a 315 mm od J s.č. Nástroj je vyroben ze středo-zrnitého amfibolitu a vykazuje rozměry: délku - 144 mm, max. šířku - 46 mm, výšku ostří a týlu - 47 a 32 mm, průměr provrtu - 18 mm (nahore) a 19 mm (dole). Příčný průřez je plankonvexní. Ostří nese stopy částečného poškození (obr. 8).

Podle výše uvedeného popisu můžeme popisovaný artefakt přiřadit k tzv. sekeromlatům slezského typu kultury se šňůrovou keramikou na Moravě, v jejichž mužských hrobech se vyskytují (Šebela 1999, 11, Plate 199:1-3; Plate 90:6; 91:3).

Z katastru Přestavlky je tento exemplář prozatím čtvrtým pozdně eneolitickým sekeromlatem: dva sekeromlaty jednoduchého tvaru pocházejí z trati „Perklusy“ a jeden taktéž jednoduchého tvaru z trati „Díly“ (Šebela 1999, Plate 157: 3, 5-6; Drechsler 2002).

Aleš Drechsler, Muzeum Komenského Přerov

Poznámka:

Za určení suroviny vyslovuji své poděkování prof. RNDr. A. Přichystalovi z katedry geologie a paleontologie PřF MU v Brně.

Literatura.

Drechsler, A. 2002 (v tisku): Počátky osídlení katastru Přestavlky.

Šebela, L. 1999: The Corded Ware Culture in Moravia and in the Adjacent Part of Silesia (Catalogue), *Fontes Archaeologiae Moraviae XXIII*. Brno.

Resumé:

Přestavlky (Bez. Přerov), „Opalky“. Schnurkeramik. Einzelfund. Terrainbegehung.

PTENÍ (k. ú. Ptenský Dvorek, okr. Prostějov)
Intravilán obce. MMK. Sídliště. Ojedinelý nález.

Při stavbě rodinného domu manželů Kejkových došlo k narušení několika pravěkých objektů. Hojné stěpy povalující se na hromadách hlíny posbíral sousem do travného koše a po nějaké době, nevěda co s nimi, se materiálu postupně zbavoval. Poslední 3 stěpy kolekce se dostaly prostřednictvím E. Kočendy do rukou pracovníků prostějovského pracoviště ÚAPP v Brně a potažmo do sbírek prostějovského muzea.

Místo nálezů je situováno v západní části osady vlevo od silnice vedoucí do Suchdola a na ZM ČR I: 10000, list 24-23-05, se nachází kolem bodu vzdáleného od Z a J s.č. 95:321 mm. Z geomorfologického hlediska se jedná o ploché návrší výrazné ostrožny, sevřené od SV nivou říčky Romže a od J hlubokým zářezem Brodeckého potoka. Nadmořská výška místa nálezů je 340-350 m a nachází se v místě vyústění předpokládané spojnice mezi Malou Hanou a Hanou, je zatím posledním doloženým pravěkým osídlením této části Drahanské vrchoviny. Materiál datuje sídliště do závěrečného stadia vývoje MMK.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Ptení (Kataster Ptenský Dvorek, Bez. Prostějov). MBK. Sicdlung. Einzelfund.

REŠICE (okr. Znojmo)

„U Dubu“. KKK. Výšinné opevněné sídliště. Povrchový průzkum, sondáž.

Na ostrožně vybihající k JZ nad údolím řeky Rokytne asi 2 km JZ obce v trati „U Dubu“ nebo „U Zaječných zahrad“ bylo v květnu roku 2001 při průzkumu výšinných poloh vhodných k pravěkému osídlení autorem zprávy a R. Čihákem objeveno dosud neznámé opevněné sídliště. Osada zaujala typickou výšinnou polohu ve tvaru ostrožny nad levým břehem Rokytne. Nadmořská výška vrcholové plošiny ostrožny se pohybuje mezi 340-349 m a relativní převýšení nad hladinou řeky je 50-60 m. Lokalita se nachází ve vzrostlém listnatém lese na k. ú. Rešice. Přístup na ostrožnu vedoucí z náhorní plošiny na SV je v místě zúžení šije ostrožny přepažen opevněním. Jde o nevýrazný terasový stupeň - pozůstatek valu, před nímž se místy rýsuje pozůstatek příkopu ve formě muldovité prohlubně. Převýšení mezi horní hranou valu a terénem před ním se pohybuje maximálně okolo 70 cm. Opevnění je umístěno ve spodní části svahu spadajícího z osídlené vrcholové plošiny. Dále po obvodu ostrožny se případné opevnění výrazněji nerýsuje a terénní konfigurace jej ani příliš nevyžadovala. Osídlená plocha má oválný tvar o rozměrech přibližně 100x30 m. Otázkou však je, zda do rámce opevněné plochy patří i nižší plošina na JZ vybihající do meandru Rokytne, kde se našly jen zcela ojedinelé stěpy z eneolitu. V tom případě by dosahovala osídlená plocha dvojnásobného rozsahu. Nálezy se koncentrují v prostoru přiléhajícím k vnitřní straně valu, na vrcholové plošině a na jejích svazích. Na vrcholové plošině je vyvinuta i kulturní vrstva o mocnosti kolem 20 cm.

Povrchovými sběry a drobnou sondáží se získal nevelký soubor keramických zlomků nádob, datovatelný rámcově do eneolitu. Zjištěny byly jednoduše ven vyhnuté a vzhůru vytažené hraněné okraje, ve výzdobě se objevují nehtovitě proužkovaná plastická páska a dva výčnělky (hrotitý a zátkovitý). Povrch nádob je vyhlazen i lehce drsněn a hmota keramiky obsahuje příměs písčitého ostřiva (drcená hornina). Typické jsou tři zlomky kanelovaných výdutí, v jednom případě doplněné dvojitou řádkou důlků a v druhém případě orientované jako klasovité žlábků. Podle tohoto výzdobného prvku můžeme lokalitu zařadit do boležovského stupně kultury s kanelovanou keramikou. Stěpy nádob doplňují zlomky mazanice s otisky kúlů, zlomky zvířecích kostí a dva kusy štípané industrie. Jeden z nich je přepálený čepelový srpový úštěp s pilkovitou retuší a další kus je odštěpek z rohovce typu KL II. Pozůstatky po osídlení nositelů jiných eneolitických kultur chybí a nebyly zjištěny ani nálezy z mladších období pravěku nebo středověku. Díky tomuto zjištění lze opevnění přiřadit nositelům kultury s KK. Zajímavý je název ostrožny „Hradisko“, ležící na opačném břehu Rokytne nad

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, PhD., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00